

MÖRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politicsni i
kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Lét. V. Évf.

Márkisevci, 1926. március 14.

Broj 11. Szám.

Dácsa.

Nigda szo lüdjé 'ziveli v ver-vanyi, ka jesztejo comprnice, merarje, szkisnyáve i tak dale. Persze, komi dobro ide, szí má vrêmen premislávati od neobsztójécsega dela, ki pa je pun drúgi nevôl i mizli, tiszti pa szamo na hladne obsztójécsa dela má cajt mizliti, na kakso norijo nê.

Denésnyi modernési szvét nepozna nikakse comprnise, no csi verszke dogme edno pa drúgo escse naprêprinásajo, vendar pa moremo pripoznati, ka edna satringa jeszte escse med nami, 'zivé v dobrôti, preci dobro rejena, i tó je nê ta nevidôcsa, ali pa szamo od ednoga csloveka vidôcsa, póznána, nego je znána i poznána od vszê nász dácsonikov, tó je ta — dácse szkisnyáva.

Med dácsoniki sto bi nebi poznao tó neszmermo sztvar, ki nász dűsi kak te nigdasnye sztarcé szkisnyáva je dűsila po nocsi, gda szo sze po trűdi na pokoj djáli. Sto nebi vervao v tisztoj isztini, ka szkisnyáva je grlila sztarcése lűdi z neszmerim sztiszkávanyom, csi ednók moremo csűtiti i mí modernêsa generacija i grlenyé té szkisnyáve. Csirávno ka jo nepoznomo vu tisztoj fantaszticsnoj obliki, kak nigdasnyi lűdjé kí szo nedislivi bíli i nemeszto ka bi k zdravníki sli, po olajsilni balzam, szo trpeli „szkisnyáve“ mantro, ki ji je dűsila, grlila, i stero szo za szkisnyávo drzali nê za te isztinszki beteg, stero ga lasztníki szo bíli.

Tê nasi naprêdnice szo pa vendar szrecsnêsi bíli. Oni szo szamo vervai v szkisnyávi, po isztini szo jo nê vidli i csűtiti. Tem neszrecsnêsi szmo pa mí vezdásnyi lűdjé, gda té szkisnyáve, te isztinszke szkisnyáve mantro, neszmermo sztiszkávanyo ôcsivido szkűsávati, csűtiti moremo.

Prenásati denésnya bremena v formi dácse je te nájzdravési cslovek nemogócsi, tomi nevôlam i tézkocsam nájbole vajenomi csloveki pa pamet na edem moment tűdi sztáne, gda szí scsé od tē denésnyi dácsoni nemogócsnoszt premislávati. Zaman nász tróstajo z zákonami zednácsoni dákvo, csi sze da mogócsnoszt dűgoga termina za tiszte krajine gde nega katasztra, niti ga nepoznajo, ali za deszét lét ga morejo napraviti i deszét lét po

tisztom escse prídejo v réden capás nametávanya dácse té, gda nam 'ze niti glásza nebôde, odídemo v válovje bankrota, zavolo neisztinszke dácse i nyé bremeni.

Korošec je tűdi zdâ gűcsao v budzetszkoj razprávi odté nemogócsnoszt, ali nê je ovado tó, ka je popravici vsze to on zakrivo té, gda je po bojni sô v Beograd i priklűcsítvi závezek napravo, nê je pa proszo obvéznoszt, termin za vugodnoszt szlovenszkoga národa, kí bi bíla vugodnoszt tűdi za vsze drúge krajine národe, kí szo bíli po mirovnoj pogodbi prikapsene k denésnyoj nasoj drzávi. Csi bi

szi tó tisztikrát vözvêzao, bi sze zákoni 'ze zednácsoni, zednácsoni je pa nê tűdi i té, gda je zatô mogócsnoszt meo, gda je z cêlov szvojov klerikálnov armádov na krmili vláde búo. Zdaj krícsati je 'ze prekeszno, prah vu ocsí tiszto ga lűdsztva tróstaji, z stero ga zavűpanyom tam krícsi lűko, szpunyáva pa velênye szvoji pűpekov, kak je tó g. Klekl odkritopovedao, nász niká neobveszeli.

Li sze dale igrajte z národa volôv, on pa naj trpi tézke bremeni dácse, kí je denésnyega modernêsega lűdsztva szkisnyáva.

Vasárnap ostromállapot volt Budapestben.

Vasárnap reggeltől késő estig Budapest ostromállapot képét mutatta. Ötezer főnyi rendőrség, vidékről felrendelt csendőrség és katonaság szálta meg a főbb utvonalakokat, hogy a Vágicsoport által tervezett tüntetést megakadályozza. Szombat este és vasárnap reggel folytatatták a Vági-párt híveinél a házkutatásokat és vasárnap délig negyvenhatra emelkedett a letartóztatottak száma.

A házkutatások alkalmával sok röpiratot találtak, Dohány Ferenc kocsis angyal földi lakásán pedig három vörös lobogót foglaltak le, amelyeken a következő felirások voltak: „Harcban a nemzeti munkáspárt!” — „Előre szocialisták!” — „Világ proletárjai egyesüljete!”

A rendőrségen egész délelőtt folytak a kihallgatások és letartóztatottak

ellen lázadásra és a társadalmi rend elleni szövetkezés, valamint hatóság elleni erőszakra valló szövetkezés miatt indul meg az eljárás. Megállapította a rendőrség hogy a Vágiek nagyon élénk agitációt folytattak és abban résztvevett egy ismeretlen egyén is, aki az utóbbi napokban gyakran megfordult Vágiek búvóhelyein.

Az Oktagonon, Appanyi-téren és más forgalmas uccakereszteződéseknél nagy rendőri és katonai kirendeltség volt egész nap elhelyezve magasrangú rendőrtisztek parancsnoksága alatt semmiféle incidensre azonban nem került sor, mert Vági hívei ne kísérelték meg a tüntetést.

A rendőri készséget ezért este hat órákor megszüntették.

Nincsics Jugoszláv-olasz együttműködésről tárgyalt Mussolinivel.

Mussolini és Nincsics mult pénteken folytatták a nemzetközi helyzet bírálatát és megvitatták azokat kérdéseket, amelyekben a két ország szoros együttműködése lehetséges volna.

Nincsics a mult péntek este a svájci Montreauxba utazott, ahol családjával üdül és március 2-án Párisba ment, hogy a népszövetségi ülés előtt

Brianddal tanácskozott.

Nincsics elutazása előtt harmadik ízben is tanácskozott Mussolinivel és állólól megállapodást kötött vele, hogy amennyiben Austria Németországhoz akar csatlakozni, Olaszország hozzájárul az osztrák köztársaság föloszlatásához. Az olasz lapok szerint a megállapodás nem határozott hangú.

Je vsze mogócsse?!

Na nas artikulus, napiszanoga natom meszti dnéva 21. II. 1926. v 8. broji nasega listza, szmo dóbili szledécsi popravek:

„Ni res, da je proga iz Murske Sobote v Gornjo Radgono daljša kakor pa proga iz G. Radgone v Mur-

sko Soboto, ampak res je, da je oddaljenost v obeh smereh ednaka in pravilno izmerjena.

Ni res, da je vozna karta iz Murske Sobote do Gornje Radgone zaračunana po šestnajst Dinarjev, a ona iz Gornje Radgone v Mursko Soboto po štirinajst dinarjev, ampak res je, da stane direktna vozna

karta tako iz Murske Sobote v G. Radgono, kakor tudi iz Gornje Radgone v Mursko Soboto štirinajst din.

Ako je pa potnik plačal iz Murske Sobote do Gornje Radgone šestnajst dinarjev, ni zahteval direktne vozne karte do Gornje Radgone, katero bi tudi dobil, ako bi prišel pravočasno k blagajni in zahteval direktno karto.*

Načelnštvo ž. postaje M. Sobota.

* * *

— Kaks centrála.

— Szemeniska ali kaks.

— Ali, idi k trisztô korátom. Tű je gucs od elektricsne centrále, stero scséjo goszpódje okôli »Novin« v Beltinci gori posztaviti.

— Ej, ne daj sze vö szmeháti!

— Na na, ti neverjes, pa sze ti tó szmê vidi.

— Tó sze mi 'ze nevidi za szmeh, ali té szam sze malo nê razpocso od szmêja, gda szam preminôcso nedelo czteo v Klekl-novi novinaj, ka — praj — centráló scséjo delati v Beltinci za elektricsno szvécsó.

— Ja pa tűdi bode, znás!

— Na na, vém ti pa tűdi verjem szamo ka je moj sészt lét sztaz szí nek tak vzeo vö z-tê novin, ka té goszpódje ali vkűper zmêsajo elektricsno centráló z kaksim szemináriuma centrállov, ali z cêrkvenov centrállov, ki nyim ravna politicsno delo za pűspöke, nê pa za národ, ali nevêjo tó ka je tá centrála 'ze tak v Fali odkec dobi vöd tiszti, ki ga narôcsi, ali pa zaistino scséjo kakso elektricsno centráló naréditi na vetrnice, kak je tó moj sésztleten Stevek klapôtec narédo na sztrehi.

— Ti Tinek szí 'ze pá na frgoli. Ali nevê ka sze szvét okôli Beltinec obrácsa i tak Prekmurja szredina tűdi tam.

— Ja, Toncsek, szkoroda ka bi ti vervao, ár je Beltinszka fara nê dalecs od Csrensovské, sze je nalehici centrum v 'Beltince preszelo, ali od tiszto ga hipa, ka szo Csrensovcsarje táksi glász poszlali v Beograda parlament, ka praj z követi neravna tiszto lűdsztvo kí ji je odébrala nego nyiva cêrkevna vísesnya oblászt stero v parlamenti zasztópajo i zagovárjajo, ti vecs nemrem vervati ka bi sze centrum nase krajine v Beltince mogao preszeliti. Vendar pa mí známo csi „Novine“ nê, ka elektricsna centrála tam jeszte, gde je Fála i oddisztec mí tak lűko kűpimo tók kak mí scsémo. Csi pa té kakso drúgo centráló mizlijo, te sze pa naj mantrájo, ali naj poglédnejo kaksí lekszikon.

— V tom pa más tí isztino pa tvoj sésztleten szin. Zdaj sze 'ze jeszt tűdi morem szmejati i escse ednók precstém té novine, gda me 'zena szvádi.

Földosztás.

— Irta ; PREK MÓRIC. —

A földosztás kérdése igen érdekes, és mindig aktuális. Manapság gazdátlan földterület nincsen; minden hantnak, minden rögnek van törvényes tulajdonosa, gazdája, aki azt birtokában tartja s lehetőleg a legcélravezetőbb gazdálkodás útján hasznosítja. A föld adja az emberiség számára a minden napi kenyeret s mivel sokan vagyunk, nem szabad megengedni, hogy egy talpalatnyi termő föld is meddő maradjon. Önkényt előáll a kérdés, hogy — kié legyen a föld? Kenyeret mindenki eszik, tehát mindenki maga termelje a napi betevő falatját? Ez nem lehetséges. Az embereknek foglalkozási ágak szerinti elosztódása ezt lehetetlenné teszi. Például a gyári munkás az nem művelhet földet sem pedig a hivatalnok stb. Tehát legyen a föld azoké, akik kizárólag annak megművelésével foglalkoznak, a gazdáké, a földművelőké. Ezek a földbirtokosok, akik kisebb vagy nagyobb gazdaságukban hivatva vannak arra, hogy az emberiség számára a szükséges kenyeret előállítsák. Nagyon természetes dolog, hogy kisgazdaság kevés kenyérmagot, — nagy gazdaság több kenyérmagot produkál. A kicsi gazdaságnak talán nincs fölöslege, a nagynak azonban van, s ebből a fölöslegről jut azután azoknak, akik nem termelnek, lévén mással elfoglalva.

Mikor a világháborúnak úgy ahogy vége lett s a sok fáradt ember hazatért, ki egészségesen, ki megrokkantva, ki nyomorékon, az akkori lezüllyt viszonyok között bizony alig-alig tudott igen sok elhelyezkedni, mihez kezdeni? Fölvetődött tehát az az idea, hogy ezeknek, akik úgy is a haza rögeért küzdöttek, amennyiben rá vannak utalva, részben jutalmul, részben pedig hogy megélhetésüket maguk biztosíthassák, földet kellene adni. A kérdés megoldását, mint arra hivatott tényező, az állam vette kezébe. Mint hogy pedig minden egyes birtoktestnek, kicsinek és nagynak egyaránt megvolt a törvényes birtokosa, fölmerült az a probléma, hogy az állam honnét vegyen a fönt említett célra földet? Más-honnan nagyon természetesen nem lehet, mint a nagybirtokból. Hogy ez keresztül vihető legyen, tehát a föld tulajdonjogon való birtokolását kellett új alapokra fektetni, vagyis a földbirtok reformot kellett próbálni. Erre alkalmasnak látszott az a sok nagybirtok, hitbizomány stb., melyek az új államok

megalakulásakor új elhelyezkedést nyertek, vagyis már most egyik állam keretéből a másikba mentek át, jól-lehel, a birtokok tulajdonosai egy más állam polgárai maradtak. Ezek a nagybirtokok önként látszottak arra a célra kínálkozni, hogy kielégítsék azok igényeit, kiknek földjük egyáltalában nincsen, vagy csak igen kevés. Az állam tehát rátette a kezét ezekre a nagybirtokokra, s több helyen megkezdte a földosztást, néhol pedig csak szekveszter alá helyezte a nagybirtokokat, hogy alkalomadtán, ha már az agrár törvény végleg készen lesz, elég földbirtok álljon rendelkezésére.

Hogy minő nagy fontosságú ez a ez a törvény, mekkora megfontolást és körültekintést igényel, kitűnik abból, hogy még mindig nem voltak képesek 6 év alatt úgy megszerkeszteni, hogy reményleni lehetne azt, hogy a hozzáfűzött érdekeket minden irányban ki-

elégíti. Nagyon megfontolandó, hogy hol mennyi birtok osztassék fel és kinek mennyi adassék belőle és mielőltételekkel? Ebben a tekintetben általánosítani nem lehet, mert az igények egy és másik helyen teljesen eltérők lehetnek. Például: nem lehet minden esetben megokolt, hogy egy jól kezelt és kifogástalanul felszerelt nagybirtokot feldaraboljunk, mikor esetleg azt a környező körülmények sem kívánják. A nagybirtokból csak annyit kellene elvenni, a mennyire föltétlenül szükség van a jogos igények kielégítésére. Könnyelműen nem szabad a földdel bánni, mert ez megboszulja magát s a kárt a köz is megérzi. Lehet valakinek annyi földet adni, hogy éhen halhat mellette, míg a másik sokkal kisebb darabon tisztességesen megtud élni.

(folyt. köv.)

Glászi—Hirek.

Elektrifikációja M. Szobote i Prekmurja. M. Szobota je po svoji pooblaščenosti, szporazumno z občinami Ljutomer, Ormož i G. Radgonja, preminčsi tjeđen z Falszkov elektrárnov pogodbo sklenola i podpisa za napelávo elektricsnoga toka. Tá pogodba je precizna, gerent M. Szobote g. Benko je pa obednim zavezao druž'beno elektrarne, ka med trémi mészecami vszaka obcsina M. Szobotske okolice za tő ceno léko dobi elektricsen vöd i pod tēmi pogójami, tüdi je priskrbjeno. ka vsze obcsine vu tom vrēmeni brezi váme léko notri pripelajo za tő napelávo potreben materiál Vesznicarje, naj-mre v bližnyoj okólici Szobote, ki napredüvati scsēte vrsztveno i kulturno, ponüja sze vam prilika, nezamüdte je. V tomtáli sze obrnite na obcsinszki urád M. Szoboto za tanács, po sterom edem szküpen gyűlés naprávite, pri steroy priliki naj bōde navzōcsi zasztupnik elektrarne, na sterom szí pogucste vsze pogōje. V ednoj liniji ležēce obcsine náj bi sze szporazumno pogājale, ár tak fá-lē pride napeláva. Ednōk kosta pē-nēze, gda sze notri dela vōd, ali po tiszto je szkoroda ksenki poszvēt, zahválnost decē-decē pa bōde nezacsunliva.

— **Razglas.** Državna borza dela v M. Soboti išče večje števílo gozdnih delavcov za Kr. Šumsko upravo na

Bledu. Delo se bo oddajalo na licu mesta v nedeljo, 28. marca ob 9 uri, in sicer v 15 partijah. Akordanti, ki na delo reflektirajo, naj se zglašijo dne 24. marca pri podpisnem uradu, kjer se jim naznani podrobnejše podatke. Drž. borza dela v M. Soboti, 12. marca 1926.

— **Prijateljem sokolstva!** Sokolsko društvo v Murski Soboti je tekom 5 letnega obstoja v gmotnem oziru že tako daleč napredovalo, da si je že nakupilo stavbišč za lastni dom. Vsestransko uspešen razvoj društva v Murski Soboti je mogoč edino le tedaj, ako ima društvo svoj lastni dom. Da ta cilj čimprej dosežemo, se obračamo do vseh prijateljev sokolstva, do vseh onih, ki ljubijo naš narod, našo državo, da po svojih močeh prispevajo k fondu za zgradbo doma. Da ne bodo ostali darovatelji nepoznani poznejšim rodovom, se je odsek za zgradbo društvenega doma odločil, da ohrani imena darovateljev v spominu na sledeči način: 1.) Kdor daruje en kamen po 5000 lin., tega ime se vreže kot ustanovitelja v mramornato

spominsko ploščo, ki se bo vzdala v notranjosti doma na vidnem mestu ter se bo njegovo ime vzdalo v temeljni kamen. 2.) Kdor daruje kamen po 1000 Din., tega ime se vzdala v temeljni kamen ter obenem vpiše v spominsko knjigo, ki se bo v to svrhu otvorila. 3.) Kdor daruje najmanj en kamen po 100 Din., tega ime se vpiše v spominsko knjigo. Prijatelji sokolstva žrtvuje po svojih močeh za zvišeno sokolsko stvar. Oni, ki pridejo za nami, Vam bodo hvaležni za Vaše darove. Prihodnji teden se bodo nabirali prispevki po Murski Soboti. Cenjeno občinstvo vljudno prosimo, da prispeva vsak pri svojih močeh. Odbor za zgradbo sokolskega doma v Murski Soboti dne 11. marca 1926. Načelnik Dr. Franjo Farkaš sodnik. Tajnik Leopold Armič geometer.

— **Revizija v obcsinszkom urádi v M. Szoboti.** Po zádnyí dogodkaj pri hižnom vértüvanyi M. Szobotskega obcsinszkega urada ki je doszta jezér dinárov kvára narédilo za obcsino, je dnez obsztójēce obcsinszko voditelszvo natō nagnalo, ka szo od velikoga župana z Maribora ednoga racsznszkega szvetnika (számtanácsos) proszili doli, ki zdá vsze racsune od 1920 leta naprē revidēra. Kaj táksega bi nisternim vesznicam trbelo poszlati, ár nerédnoszt vecs mesztáj jeszte, nē szamo v M. Szoboti.

— **Jablanove cepike** szo že prisle i vecsinoma szo tüdi raztálane za tiszte ki szo je narōcsili. 450 falatov »Bobovec« pa »Kanadka« je pa v kopano v ogracsek spitala, gde sze bodo tálale med interessente v pondēlek 15. i v szrēdo 17-ga t. m. od 9 do 12 vōre za kotrigo drüstva za cēno 14 dinarov za falat, za nekotrige pa po 18 din. falat. Potiszto sze vecs nebodo tálale, záto zdaj naj vszaki ponüca priliko ka nebode keszno i zamanszke tožbe.

— **Szprotolēsnyí tecsáj v državni goricaí tōda v szadovnyákaj sze bode obdržao** (za nász Prekmurce najprilicsnese) pri Kapeli (Radainci) od 22. do 31. márcia t. l. Delavni program za tecsájje je szledēcsi: 1.) vcsenyē za gojítev amerikanszki i domácsi vrszt trsztja i szadevenoga drevja; 2.) zbera i priprávlanye zemliscsa za gorice i

Az élehetetlen.

Irta : K. V.

Adorján Perkó teljes tudatában van hivatásának s ha valaki, úgy ő bizonyonyal kifogástalan magánzó volt. Tehát nem ő-e az, ki legtöbb joggal remélhetett. Ki tehát, ha még ő sem?

Olyan elbizakodott önértéssel járt kelt a színpaalk labirintjében, mint a régi jó világban egy Otho a Nero udvaránál.

Ő hozott bokkrétát, bonbon-t, szép szavakat eg/maga, sőt még ráadásul dirigált egy rakás claqueurt és megvásárolta az újságírókat is.

Nos, Elvira csak nem maradhat hideg, hiszen mint a zuhatag úgy elepte e sok mindennel Adorján. Meg kell kódolnia, akárminnek tulajdonítja is Adorján áldozatkészségét, a mely lehet hizelgés, gyöngédség, szerelem, s nem gyanusítható jószág, mely jövőjét biztosítja.

Lehet tör is, melybe a madár beleröpül. Mindenre, csak erre nem gondolt Elvira. Nagy kár. Egy színésznőnek mindig vigyázni kell. Tört látni ojt is, a hol a szerelem gyanútlan arccal, édes szavakkal vagy halgata-gon, csak néha-néha lopva küldött tekintettel lép fel.

A tapasztalatlanság nagyobb művesznőt is legördített már a magas Olymról; úgy, hogy az iszonyu bukás aztán nyakát szegte.

A százkezü ügyelő leereszkedő mosollyal biztatja a türelmetlenkedő Adorján urat, hogy Elvira mindjárt elvégzi a jelenését, s aztán a felvonás végeig nem kell ismét megjelenni. — Az állalak közt öggyögő, suttogó, uo-vetgélő kardalnoknők tiszteletteljes hódolattal állanak félre Adorján ur előtt ki sovárgó tekintettel nézi a színpadon éneklő művésznőt. A monokliját is felteszi, hogy jobban lásson.

Hogyne, mikor olyan igéző. Szép romanceot énekel; kezdetben kacérkodva tekint hol jobbra, hol balra, lemo-

solyog a karmesterre, ki izgatottan veri az ütemeket, aztán a mint a romance mindig inkább andalgó lesz, lassan-lassan mintha öntudatát vesztené el, merengve tekint maga elé, s a végső hang mintha lelket vesztené, elhal ajkain. Felzudul a taps, Elvira magához tér, meghajtja magát és pajzánul kifut.

— Brávo picikém. Ez aztán csinos volt.

De mit jelent ez? Mitha Elvira ma nem volna eléggé hálás az elősmerésért. Kedvetlen, mitha valaki bántotta volna; kezét nyújtja ugyan, ha nem olyan hidegen, érzéketlenül. Adorján ur nem emlékezik, hogy valami olyat tett volna, a mi sérthetné a művésznőt, s csodálkozik e különös magaviselet felett.

Elvira nagyon sajnálja, bocsánatot kér, de igazán nem tudja okát adni. Talán valami előérzet nehezedett a lelkére, de ő ma olyan nem jól érzi magát.

Köszöni szépen a virágot, meg a cukorkát is; a virágot majd naza viszi, pohárban megörzi szépen, — a cukorból most nem kér, mert aztán nem tud énekelni.

Adorján ur most még jobban csodálkozik. Nem emlékszik, hogy eddig a művésznő félt volna a cukortól.

— Legalább egy darabkát, kis szivem.

— Jól van, de csak egyet.

— Így ni. Ne lássa már haragudni kezdetem, de most kibékített.

Öszintén szólva azonban Adorján ur nem békült ki egészen. A művésznő keblén egy rózsza viritott, mely nem tűnt el onnan, hogy az övének adjon helyet, a cukorkát is mintha a színpadon egy kis gyermeknek adta volna oda — óh itt valaminek történni kellett. Meg kell tudnia, hogy ki az a vakmerő, ki mellette elsőbbségre merészel concurrálni.

(Folyt. köv.)

szadovenog drevje; 3.) priprava materi-
ala za cepljenje trsja i szadovenoga
drevja; 4.) cepljenje i praktično zvrša-
vanje različnih form cepljenja, po steri-
formaj sje cepi trsja i drevje; 5.) sja-
jenje trsja i szadovenoga drevja na
sztalno meszto, i nyi oszkrba v prvi
lelaj; 6.) obrezavanje i gnojitev trsja
i drevja korone; 7.) od peronospora,
oidija i grozdnoga zavijalca i bojiva-
nya prôti tem skodlivcom; 8.) zatira-
vanje smarnice delevra itd. i precep-
ljenje szadovenoga drevja. — Vszaki
táljémálec tecsája dobi krvarteo i
dnévno 10 dinárov, pripomocsek za
hráno. Zvôn toga pa dobi tûdi nakon-
ci tecsája, dobi vucenci, cepilno
skér. Tecsáji szo namenjeni za kmetske
i vancarske decske (negledôcs na
sztaroszt), tûdi pa sje lêko vcsijo drü-
gi interessenti, te pa szamo na laszne
sztroske. Priglasziti sje je do 18-ga
marca pri szreszki kmetijszki refarenti
(glavarsztvo) oszebno ali pizmerno, ali
pa v nasem reditelsztvi.

— Heimer Oszkár je szvo/
zobni atelier premesztíl v Hart-
nerovo hiso.

— Földmíves iskola Raki-
csánban biztosítva. Mint érte-
sültünk, az állami költségvetésbe
600 000 Din tudatott be, mint
első részlete a rakicsáni földmí-
ves iskolának szükséges földte-
rített kisajátítási összegére, egyut-
tal a kastély megváltására is. Eb-
ben lesz elhelyezve az annyira
szükséges (különösen Murszká-
nak tejellátására) földmíves isko-
la, mely evvel az összeggel már
biztosítva van.

— A dolnja-lendavai Mus-
solini. A dolnja lendavai polgári
iskola igazgatója az evangélikus
valásu tanulók hittan könyveit
elkobozta, mert azok magyar
nyelven vannak írva. Az igazga-
tónak ezen erőszakos eljárás-
melyet talán „hazafias” felbuz-
dulásában követel el, szerényvéle-
ményünk szerint jogtalan. Ezek a
hittankönyvek magasztos célt szol-
gálnak, tehát, ha azok a tanuló
anyanyelvén vannak írva, akkor
békében hagyandók. Ilyenek után
ne csodálkozzék senki azon, hogy
egyesek Prekmurjének Horvátor-
szághoz való csatoltatását óhajtsák!

— A volt Herceg Esterhá-
zy erdők tűzifája. Hire járt
annak, hogy a volt h. Esterházy
dolnja-lendavai uradalomhoz tar-
tozó erdőségekből kitermelt tűzi-
fát a mostani tulajdonos, a zá-
grebi Janekovics cég Prekmurjéből
el akarná szállítani. Mivel most
Medjimurje is kevés tűzifa felett
rendelkezik, ezért mozgalom in-
dult meg oly célból, hogy az itt
termelt tűzifa elszállítása megaka-
dályoztassék. E célból Dr. Sla-
vic prôgi ügyvéd egy monstre
kérvényt nyújtott be sürgösen az
erdőügyi minisztériumhoz, melyet
a dolnja-lendavai körzethez tar-
tozó községek lakosai irtak alá,
kérve azt, hogy az itteni tűzifa-
nak vasuton való elszállítása ne
engedtesék meg.

— Vicinális vasutak állami átvé-
tele. Vasutügyi minisztériumban ta-

nulmányozzák a vicinális vasutak át-
vételének lehetőségét arra vonatkozó-
lag, hogy a vicinális vonalak az állam
megváltsa. Ez iöképp azért van, hogy
a folyamatban lévő vasuti tarifák le-
szállítást a vicinális vasutak megvál-
tásával egyöntetűvé tegyék. Miniszter-
közi külön bizottság tanulmányozza a
vicinális vasutaknak járó tartozásokat,
mely bizottság munkájával hamarosan
végezni akar, minekután a helyiér-
dekű vasutak tulajdonosaival megkez-
dődnek a közvetlen tárgyalások.

— Helyzet a tojás piacon. Az árak
a szembetűnő tulprodukció miatt tovább
estek. Vászárési árak a tojásnak az or-
szág különböző részeiben drb.-ként
75—85 para között mozog, némely
helyen azonban 50 paráért is kapható.
Országunkból Svájc és Németországba
van nagyobb kivitel, de általánosság-
ban nagyobb a kínálat mint a kereslet,
azért az árak is kedvük szerint álla-
pitják meg. Eme két államba 145—155
svájci frankért kell el egy láda tojás
(Egy svájci frank 10 Din. 96 para).

— Gazdasági konferenciát hívtak
össze a novisadi gazdasági körök f.
hó 21-ére, melyen más ügyek mellett
állást foglalnak a mielőbbi adótörvény
egységesítése mellett. Ugyálszik ezek
sem biznak eléggé az új egységes
adótörvényjavaslat egészséges voltában.

— Új szeszmerési szabályrendeletet
terveznek a belügyminisztériumban,
mely szabályozni fogja annak kimérési
lehetőségét korcsmában és kereskedé-
sekben. Eszerint a kimérési engedély
elérhetésére az illető község lakossá-
gának száma is mérvadó lesz. Ezt a
tervet a vendöglös egyesületeknek is
támogatni kellene.

— Új gerent. Balažič István Beltinci
eddiggi gerentjét a főispán ebbeli állá-
sától felmentette és helyébe gerentté
Baligács István nevezett ki gerentté.

— Véglegesített tanítói állásokra ki-
írt pályázatok Prekmurjében: Brezovci,
Kuzdoblana, M. Szobota, Szerdica és
Dolnja Bisztrica. Mindaz öt iskolánál
igazgató tonitói állás van üresedésben,
melyre a kérvényeket márc. 31. kell
az illetékes járási tanfelügyelőségnek
benyújtani.

— Kazaltűz. F. hó 9-én este fél 8
óra tájban kigyuladt Cipot Jozsef polo-
nai gazdálkodó szalmakazalja. A szal-
ma leégett ugyan, de mert hamarosan
vették észre, a neki feszített munkának
köszönhető, hogy a tűz tovább nem
terjedt. A tűz gyújtogatásból eredt.

— Pucinci ev. közgyűlés, melynek
napirendjére a gyűlekezet mult évi zár-
számadás volt kitűzve f. hó 11-ére,
nem volt megtartva, illetve az egyház
alkotmányának 39. és 43. §§-ai alap-
ján, és 23. § jogan a gyűlekezetnek
egyik tagja indítványára a közgyűlésé-
nek többsége a gyűlés felfüggesztését
határozta el s a következő közgyűlés
napirendjére felügyelő választást ren-
delte el, mindaddig zárszámadások nem
tarthatók meg, mert felügyelő nélkül
nem látja eléggé megvéde a gyűleke-
zet tagjait.

— Heimer Oszkár fogászati
műtermét a Hartner féle házba
helyezte át.

— Kösségi számadások felülvizsgá-
lására egész 1920 évig visszamenőleg
a maribori főispántól egy számtaná-
csos érkezett M. Szobotába, mely az
utóbbi időkben napfényre jött sikas-
tásokkal kapcsolatban vált szükségessé.
Több vidéki községre is ráférne egy
ilyen szerény revizió.

— Villanyvilágítás ügye M. Szobotá-
ban düllőre jutott. Hétfőn irták alá a
megbízottak azt a szerződést a Fali vil-
lamosművel, mely egész Prekmurjére
elegendő áramot szolgáltatata volna ki-
építését biztosítja. M. Szobota kiküldöt-
tei egyuttal kibiztosították maguknak

azt a jogot, hogy a környékbeli falvak
is abban az árban és feltételekkel kap-
hassák meg a vezetéket illetve áramot
mint azt Szobota kapja, amennyiben
három hónapon belül a községek azt
kivánnák. A községeknek egyuttal az
a kedvezményük is megvan, hogy a
bevezetetéshez szükséges anyagot is
ezen időn belül vámmentesen hozat-
hatják be ausztriából, a murszkaival
egyben. Minden haladni akaró ember-
nek fel kell ismernie a villany nagy
értékét és olcsóságát úgy a
világítás mint gazdasági és ipari téren
tehát remélni véljük, hogy még falu
sem fog akadni mely ezt az alkalmat
meg ne ragadná. Kulturális és gazda-
sági haladásunknak ez is csak egy
jelentős lépése lesz. Közelebb eső
falvak azért már most, távolabbiak pe-
dig ha nincsen elegendő anyagi erejük
később feltétlenül kell hogy bevezette-
sék. Felvilágosításért az érdekelt fal-
vak forduljanak a m. szobotai községi
hivatalhoz s a tárgyalásokhoz haladéktal-
anul gyűljenek össze. A modern
gazdálkodásnak is ez egy főfeltétele.

VESZEK

1 drb. lisztisztát (cilindert) 4
méter hosszut és 1 méter
szélelet. Ajánlatokat az ár
állapotának megjelölésével
kérem „VODNI MLIN v Pu-
cinci” küldeni.

Üzlethelyiségnek és irodának

való helyiség kiadó a főutcában,
Bővebbet özv Dr. GEIGERNÉ-nál
Murska Sobota.

Blanye late, stafline, váp-
no, cement, kaktüdi vsze-
féle koleniálno i specerij-
szko blágo najfaljšoj ceni
:- :- oddáva :- :-

HEIMER SAMU

v MURSZKI SZOBOTI

(na vögli, kak sje na 'zeleznico
ide.) Kolodvorszka vilica.

Szabolje i szabolice

ki znajo sivati ali nevêjo k-
coj rezati, ali pa vszi drügi(e)
ki sje sivanya i k-coj rêza-
nya navcsiti isztinszko scsé-
jo, sje po najmodernêsem
szisztemi, naj sje priglászijo
pri: RÁJBAR LACI i ERZSI
v Nemcsavci p. Martjanci, ki
szta po vecs létnoj prakszi
vezdaj prisla z-Grádca. Pla-
csilo po dogovori.

Fizetőpincér

D. Lendava legforgalmasabb
vendéglőiben azonnal fel-
vétetik. Jelentkezni lehet:
KÚHAR ISTVÁNÁL Márkisevci.

ODDÁVAM:

25 rázni Norvéski márk za
Din. 8.—, 50 rázni Törszki pa
za Din. 20.— Vszáki küpec
dobi veliki cénik k-senki. IZIDOR
STEINER najsztarêsa trgovina z
márkami (stemplinami) BROD n/S.

VÉRSZTVENO.

Nas szadovnyák.

Krváva vûs.

Krváva vûs je edna mënza vûs,
ki napádne vecsinoma nase jablane, li
narêcôma napádne tûdi grûske, szlîve
i kitice. Tá skodlîva sztvár je v nasoj
kroglini — 'zalosztno — prevecs mocs-
no razsirjena i narédi nasemi szadov-
nyákov — lasztnikom: obcsütno skodo.
Vszáki cslovek jo gotovo pozná. Na
veji, kaktüdi na ranaj sztéble zapázi-
mo lêko mënso ali vékso bêlo kosz-
matino. Csi tû koszmatino rêdno pre-
glédnemo, nájdemo kak proszô debelo
erdécskasztôerjave sztvári, ki na szvo-
jem zádnyem táli noszijo tenko, bêlo
vuno. Tû szo krváve vûsi. Csi je med
prsztámi razmo'z'dzîmo, pokázê sje er-
décskasztô krvávi szaft i odtoga sje
imenûje nyí imé.

Krváva vûs sje pa naszeli tûdi
na korenyê tak globoko, kak globoko
má môcs priháti zadoszta zráka (lûf-
ta.) Na mlájsem korenyê sje odnyí
narédijo kak graj debele gombe (frunte.)

Krváva vûs sje szilno hitro raz-
mo'záva i naprávi od szprotolétja do
jeszeni do sészt i escse vecs za-rodov.
Tû sje razmi, z-edne szprotolêsnye vû-
zi sje brezi oplojenjá zarédi na mili-
jône za-lege i je potáksem nê csûda,
csi je drevje vcsászi malokanê bêlo
odnyí.

Krvávo vûs nájlêzê preprávimó
v jeszén, po zîmi ali na szprotolétje,
gda je nê lisztja na drevji, ovak pa
tûdi cêlo leto. Vszáki 14 dni, ali kon-
csibár ednök v mészeci poglédnimo
szádno drevje. Vûsi gnezdo, ki szo
bêlo prevlecsene, razmázemo z v pet-
roli, v arborin ali v spiritusz namocse-
nov cotov i je tak vnicsimo. Odciszt-
sena gnêzda naj sje namázê z kôzov
od szlanine (speja), ka zasztavi, da bi
sje vûsi na tiszto meszto znôva na-
szelile. Csi szo sje pa vûsi na kore-
nyê naszelile, je potrebno drevje do
korenyê odkopati, vûsi vöposztrügati i
na korenyê tobácsni práh ali vápneni
práh potrôsziti (zívoga vápna).

V novêsem vrêmeni sje prôti kr-
vávím vûsam, prôti rázním göszancam
i drügim skodlivcam cêlo priporácsa
'ze goraj navêdeni „arborin”, steroga
zdeláva fabrika „Chemotechna” v Ljub-
ljani, i sje dobi tûdi pôtom „Kmetij-
szke družbe”. Drevje more predvsem
persze osznájziti od majora, lisája,
sztároga lûpinya i szkôrje, obrezati
vsze szûho i pregôszto véje i vsze
vküper szêzgi. Natô namázemo z
pripravnim omôtom sztéble i debelêse
véke z mocsnésov raztopainov „arbo-
rina”; na pét litrov vodê sje vzeme
1 kg. arborina. Rávnotak sje namá-
'zejo vsze rakove i drûge rane. Dobro
je, csi sje pár tjénov kesznê, ali pa
na szprotolétje robôvje tê krászt znô-
vics do zívoga fino obrêzejo, z cílom,
da rane lêzê zacélijo.

Odraseno viziko drevje nameszto
mázanya skropímó z razrêdcsenim ar-
borinom z zatô pripravnov skropilni-
cov, kakse mámo za gorice skropiti,
szamo z podugsanov z tû pripravnov
cevjôv. Té skropilnice pa moremo po
núcanyi preci dobro ocsisztiti, ár bi je
ovak arborinpr rezrizao.

Z-hája vszako nedelo Napreplacilo za fr-
tao leta v domovini: 15 Din. zvün SHS.,
18 Din. v Ameriko 20 Din. Cëna anonc
za □ cm: med textom i izjave i poszlano
1:50 Din reklame 1— mali oglaszi 0:70 Din.
i davek. Pri vecskrat popuszt.

Rökopiszi, ki sže ne szhránijo i ne vrnéjo sže
posilajo:
Reditelsztvo i oprávnistvo Mörška Krajina
M Á R K I S E V C I br. 20. posta MURSKA SOBOTA.
—: Postni csekovni racsun broj 12980. —:

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza, ide
küldendők:
M. Krajina szerkesztőség v. kiadóhivatal
20. posta MURSKA SOBOTA.
—: Postatakarék számla száma 12980. —:

Megjelenik minden vasárnap Előfizetési ára
negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre
18, Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.
ként: szövegkőzt és nyitólér 1:50, rendes
1—, apróhirdetés 0:70 Din és az illeték-
Többszörinél engedmény.

Zdaj, prvlé kak drevje v mēzgo
pride je zādnyi csasz, ka drevje ob-
varvlemo pred telkovrsztznimi skodlívci.
Tō pa témbole, ár tūdi escse i dnez
valá tiszti zākon po stēvom sže obszō-
di vszāki szadjār, ki té vūsi nezadoszt-
no pripráva.

Telko sže je 'ze písalo ino gū-
csalo od krváve vūsi i drūgi skodlív-
cov szadovenoga drēvja, vendar pa ne-
bōde odvecs, csi ponovno opominamo
nase szadjāre na nājpotrebnēsa i szil-
nēsa dela v szadovnyāki z vezdās-
nyem szprotolēsnyem vrēmeni.

Grūske.

Szolnograska ali kak jo
tūdi imenūjejo salzburgovka je
rána lētasnya grūska. Zori auguszt-
ta do szredine szeptembra. Prinász
je povszēdi dobro poznāna, naj-
demo jo tūdi v najmrzlēsi legaj
i zemlāj. Pogōsztoina vīdino ve-
liko sztāro drevje z velikov, vi-
szikov i piramidālnov korōnov.
Je prilūblena i dobra. V cepics-
nyekāj dela lepe i rávne sztēble,
ki netrpījo od mraza. Gledōcs
na lego je nē prebrāna szorta.
Szād je zamāzane erjavorudēcse
fárbe, imá celō 'zāpnasztō, po-
raztopno meszō, prav dobroga
'zmaja. Pobérati moremo szād
pār dñi prvlé, kak bi popolnoma
dozoro. Nalehci sže oddā i raz-
posila.

Dobra Lujza ali tūdi av-
ranka je lētasnya grūska. Zori
sže oktobra mēszeca. Tō celō
dobro szorto je imenūvao nyēni
odgojiteo Lengural z-Avra'za po
szvojoj 'zeni „dobra Lujza.“ Drē-
vo raszté v mladosztī, celō krepko
i rávno i dela lēpo sztēblo i vi-
sziko, vōszko korōnov. Cvetje je
neobcsūtīlivo. Gledōcs na lego i
zemlō je nē prebrāna, tūdi pri
na szeverni sztrān obrnyeni szte-
nāj dobro raszté, ali tūdi v mrzli
legaj i v vszē zemlāj stero szo
nē preszūke. V vīsi legaj, na
brēznom, je escse edīna szorta,
ki sže dobro obneszē. Poszebno
dobro rodī, rano i rédno. Podū-
govasztō belicsnasztī szād je
szrēdnye velikosztī ali veliki. Kō-
'za je gladka, rumenkasztōzelēna,
na szuncsevnoj sztrāni pa rudē-
cse razmāzana. Meszō je celō fi-
no, popolnoma raztoplīvo, pre-
'zupnatno, celō prijētnoga 'zmaja.
Pobérati je preci rano moremo.
Dr'zi sže kakse stiri tjednē.

Viljamovka (Vilmos-körte)
je rána lētasnya grūska. Zori sže
od konca augusztā do prve dñi
szeptembra. Gledōcs nyē lege i
zemlé ne 'zelē doszta, raszté po-
vszēdik. Rodī prav rano, celō
obilvo rédno. Poszebno je dobra
za precep'ávanye sztāri drev.

Prōti fuziklādiji je nē obcsūtīliva.
Szād je veliki, rumenkasztōzelēna
kōze, ki je kesznē szvetlorumēna,
vcsāszi nikelko rudesckasztī, pi-
kasztī i erjasztōflekasztī. Celō
raztoplīvo i szafticsno meszō je
poszebno fīnoga, disēcsega 'zmaja.
Berimo szād po málom taki, kak
posztāne kōza rumenkasztā, da
sže dr'zi vecs tjednōv; kesznē
pobráni pa posztāne melnātnl.
Mājo je za nājbōgsa ráne grūs-
ke, i je za nasztolnī nūc nājpri-
mernēsi.

Lēpi Boskop ali tūdi Bos-
kovka je jeszenszka grūska. Zori
sže od oktobra do novembra.
Roditi zacsne za mālī cajt i bo-
gato. Dobro raszté tūdi i v ve-
terni legaj i celō v szūhoj zemli.
Veliki, ali prevecs veliki, do tik-
vene velikosztī, szād je szvetlo-
rumeni, erjasztī fīno piknyasztī.
Belo meszō je szafticsno, raztop-
līvo (olvadó), szladko ino prijēt-
no disēcse. Tá szorta je imenit-
na za nasztolnī szād i za trgo-
vino.

Francuska (napoleonova)
maszlenka (Napoleon-vajkörte)
je jeszenszka grūska. Zori oktob-
ra do novembra. Raszté v vszā-
koj zemlē, poszebno pa na top-
loj legi v zāvitji. V cvēti je ne-
obcsūtīlivo, r odī pa celō obilno.
Szrēdnye 'veliki szād znacsilne
zyoncsasztē forme, je rumenkaszt-
tozelēni, brezi rdecscice, jáko er-
jasztōpikasztī. Bēlo meszō je fi-
no, celō 'zupnatno i zacsinyenoga
dobroga 'zmaja.

(Nadaljávanye prīde.)

KINO

v Murski Soboti.

V NEDELJO 14. márciusa
popoldne ob 3, zvečer ob 8 uri
STRAHOTE MORA

Drama u 6 činova.

Tvornica: EMELKA—FILM
MÜNCHEN.

U glavnoj ulozi:

CART de VOGT i HELENA
MAKOVSKA.

**Die Schrecken
des Meeres.**

VSTOPNINA: Gornje lože 12 Din.,
spodnje lože 10 D., in II. prost 5 D.
Lastnik kina GUSTAV DITTRICH.

Tr'ztvo. Kereskedelem.

Blágo — Áru.

LJUBLJANA: marc. 12.

100 kg. Psenica—Buza	Din.	300—
» » 'Zito—Rozs	»	200—
» » Ovesz—Zab	»	180—
» » Kukorica	»	150—
» » Proszō—Kōles	»	215—
» » Hajdina	»	260—
» » Szeñō—Szēna	»	72-50
» » Graj—Bab csres.	»	300—
» » zmēsan—vegyes bab	»	200—
» » Krumpli	»	80—
» » Len. sz.—Lenmag	»	500—
» » Det. sz.—Lóherm.	»	2550-2800

BENKO: marc. 12.

1 kg.	III.	II.	I. prima
Bikōv. Bika	7—	7-50	8— 8-50
Telice Őszō	7—	7-50	8— 8-50
Krave zīvo Tehén	1-50	3— 5—	6—
Teoci Borju	7—	9-50	11—
Szvinyé—Sertēs		14—	16—
Mászt I-a—Zsirl-a.		28—	35—
Zmōcsaj—Vaj			30—
Spē—Szalona			25—
Belice—Tojás 1 drb.			0.75

Pēnezi — Pénz

1 Dollár	= D.	56:30
100 Kor. Budapest	= »	0.078
1 Schil. Becs	= »	8—
1 Kor. Praga	= »	1:68
1 lira	= »	2:27
Zürichben 100 Din	=	9.155 sfrk.

LEGJOBB regények

magyar nyelvben
már használt állapot-
ban, rendkívüli olcsó
áron kaphatók.

Családok

részére szórakozásnak

Uj idők

és

BORSSZEM JANKO

kapható:

I. HAHN

papirkereskedésében
MURSKA SOBOTA.

VELEPOSESTVO

grofa SZAPARY ima v Vuč-
ji Gomili lepa, kalana čista
drva za oddati. Bukova drva
stanejo v šumi na mestu
100 din. reci eden sto di-
narjev gozdne mere.

Makulatura papír (régí ujság)

olcsón kapható I. HAHN
papirkereskedésében M. Sobota

Vsáki prázni, nedelo, četvr-
tek in soboto koncert. Svir-
ciganska godba BARANYA.

Minden ünnep- és vasárnap
ugyszintén szombaton és csütör-
tökön koncert. Játszik BARANYA

VELIKA Meolic NAGY-
KAVARNA KÁVÉHÁZ

LEGUJABB

Párisi és Bécsi kalapmodelok ka-
lapujdonságok nagy választékba
állandóan raktáron. Gyászkalapo
rendelésre 24 ora alatt elkészül-
nek. Mindenemű kalap alakítás
elválaltatnak. Filz kalapok 10
Din.-től, bársony kalapok 16
Din.-től kezdve kaphatók. Ugya-
ott nagy választék kötények, ha-
risnyák, mindenemű kötöt á-
gyermekes és felnőtek részér
pipere és rövid áru cizék nagy v-
lasztékban a legolcsobb napi áro

A. Király

trg. z klobuki, perilom i krátkim blágo

M. SOBOTA (Berger-féle há

**Szolid Pontos ki-
árak! szolgálás**

HIRDESSZEN A

„Mörška Krajiná-ba